

Хлопов Андрій Михайлович

Кандидат фізико-математичних наук, доцент, завідувач кафедри виробничо-інформаційних технологій та безпеки життєдіяльності факультету технологій та дизайну Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка

Контактна інформація:

Службова адреса: 36003, м. Полтава, вул. Остроградського, 2

Службовий телефон: (0532)-56-31-58

e-mail: akhlopov2019@gmail.com

Трудова і професійна діяльність

У 1988 році вступив до Полтавського державного педагогічного інституту імені В.Г. Короленка на фізико-математичний факультет, який закінчив у 1993 році, здобувши кваліфікацію вчителя математики та фізики, і почав працювати у Полтавській авторській національній школі №37 міста Полтави на посаді вчителя математики і фізики.

З 1996 року по 1999 рік навчався в аспірантурі при Полтавському державному педагогічному інституті імені В.Г. Короленка.

З 2002 року почав працювати на факультеті технологій та дизайну: з 2002 р. по 2006 р. – на посаді асистента кафедри технологій та інтелектуальної власності; 2006–2011 рр. – на посаді старшого викладача кафедри, а з 2011 року – на посаді доцента кафедри виробничо-інформаційних технологій та безпеки життєдіяльності.

15 червня 2010 року захистив кандидатську дисертацію на тему «Реологічні та акустичні властивості фторзаміщених метоксибензолу» зі спеціальності 01.04.14 «Теплофізика та молекулярна фізика» у спеціалізованій раді Д 26.001.08 фізичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

25 січня 2013 року отримав звання доцента кафедри виробничо-інформаційних технологій та безпеки життєдіяльності.

Навчальна і методична робота

Викладає навчальні дисципліни: «Безпекознавство», «Вища математика», «Цивільний захист і працеворонна діяльність», «Цивільна безпека».

Викладач пройшов навчання за сертифікатними програмами:

- «Англійська мова як засіб викладання у вищій школі» обсяг 108 год. (2019 р.);
- «Дизайнерське комп'ютерне проектування меблевих виробів» обсяг 30 год. (2019 р.);
- «Технології створення електронних і мультимедійних навчальних ресурсів» обсяг 60 год. (2019 р.);
- «Медіаграмотність для освітян» обсяг 60 год. (2021 р.);

- «Освітні інструменти критичного мислення» обсяг 60 год. (2021 р.);
Має світоцтво про реєстрацію авторського права на твір:
- № 89054 Монографія «Фізико-хімічні властивості фторзаміщених метоксибензолу».

У 2020 році пройшов Міжнародне стажування на тему: «Міжнародні проєкти: написання, аплікування, управління та звітність» організоване Університетом Суспільних Наук (UNS) у м. Лодзь у співпраці з Фундацією Central European Studies and Certifications (CEASC).

Наукова робота

Наукові інтереси Хлопова А. М. зосереджені на удосконаленні методики викладання дисципліни «Вища математика» у вищій школі. Підготував більше 100 наукових праць. Значна кількість статей надрукована у фахових виданнях, є дві статті внесені до науково-метричної бази Scopus: у журналах «Журнал физической химии» та «Український фізичний журнал».

У 2018 році видана монографія «Реологічні та акустичні властивості бензолу та метоксибензолу». Упродовж всього часу роботи Хлопов А. М. бере активну участь у роботі наукових та науковопрактичних конференцій різних рівнів.

Керівництво студентською науковою групою за проблемою «Удосконалення методики викладання вищої математики».

Підготовка студента факультету технологій та дизайну Мисника М. Г. (група ТД-41) до II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади з дисципліни «Охорона праці» (Луцький національний технічний університет безпеки життєдіяльності, м. Луцьк, 2016 р.), який відзначений дипломом II ступеня.

Підготовка студентки факультету технологій та дизайну

Назаренко А. В. (група ТД(по)-51) до II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади з дисципліни «Безпека життєдіяльності» (Львівський національний університет безпеки життєдіяльності, м. Львів, 2019 р.), яка відзначена дипломом III ступеня.

Організаційна робота

Член Всеукраїнської асоціації наукових і практичних працівників технологічної освіти.

Член Спілки дизайнерів України.

Член ученої ради факультету технологій та дизайну, ученої ради університету, завідувач кафедри виробничо-інформаційних технологій та безпеки життєдіяльності.

Нагороди

У 2003 році нагороджений Почесною грамотою ректора університету за добросовісне відношення до роботи з нагоди Дня працівника освіти.

3 грудня 2016 року – завідувач кафедри виробничо-інформаційних технологій та безпеки життєдіяльності.

У 2016 році нагороджений Грамотою ректора університету за активну, творчу, громадську та благодійницьку діяльність на ниві відродження і розвитку національної освіти та культури.

У 2017 році нагороджений Грамотою ректора університету за вагомі наукові здобутки у 2016 році та з нагоди відзначення Дня науки.

У 2017 році нагороджений Грамотою Департаменту освіти і науки Полтавської обласної державної адміністрації за сумлінну добросовісну працю, вагомий особистий внесок у розвиток національної освіти та з нагоди відзначення Дня працівника освіти.

У 2018 році нагороджений грамотою Департаменту культури і туризму Полтавської обласної державної адміністрації за вагомий особистий внесок у справу підготовки висококваліфікованих фахівців, формування національної свідомості молодого покоління та у зв'язку з 40-річчям від дня створення факультету технологій та дизайну.

У 2020 році нагороджений почесною грамотою Полтавської обласної державної адміністрації за вагомий особистий внесок у розвиток національної освіти, підготовку висококваліфікованих фахівців, плідну науково-педагогічну діяльність, високий професіоналізм та з нагоди Дня працівника освіти.

Найвизначніші публікації

Монографії

1. Хлопов А. М. Фізико-хімічні властивості фторзаміщених метоксибензолу. Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2018. 152 с.

Статті у наукометричних виданнях

1. Хлопов А. М., Булавин Л. А., Забашта Ю. Ф., Хорольский А. В. Молекулярный механизм вязкости водных растворов глюкозы. *Журнал физической химии*. Москва, 2017. Т. 91, № 1. С. 88–92. (SCOPUS)

2. Хлопов А. М. Застосування повних диференціалів у курсі вищої математики для майбутніх учителів освітньої галузі «Технології». *Молодий вчений*. 2018. № 5.3 (57.3) травень. С. 14–17. (INDEX COPERNICUS)

3. Khlopov A., Kozyrod O. The method of projects in the educational process of group work on technical modeling in institutions of extracurricular education. *Project approach in the didactic process of universities - international dimension* : in 4 parts. Part 2. Lodz : PIKTOR Szlaski i Sobczak Spółka Jawna, 2020. P. 70–79. (INDEX COPERNICUS)

Статті у фахових виданнях

1. Хлопов А. М. Інноваційні технології у підготовці майбутніх фахівців професійної освіти у процесі навчання за кредитно – трансферною системою. *Наукові записки: зб. наук. ст. / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова*. Київ : Видавництво НПУ імені М. П. Драгоманова, 2014. Вип. CXVI (116). С. 227–231.

2. Хлопов А. М. Розвиток навичок дослідницької діяльності в студентів перших курсів факультету технологій та дизайну ПНПУ імені

В. Г. Короленка як засіб стимулювання до навчання у вищому навчальному закладі. *Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Серія: Педагогіка*. Бердянськ : БДПУ, 2015. Вип. 1. С. 293–296.

3. Хлопов А. М. Структура підготовки вчителя освітньої галузі “Технології” та інженера – педагога і роль дисциплін “Вища математика” та “Безпека життєдіяльності” в контексті навчання за Болонським процесом. *Гуманітарний вісник ДВНЗ “Переяслав–Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди”*. Дод. 1 до Вип. 35. Т. VII (58): Тематичний вип.. “Вища освіта України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору”. Київ : Гнозис, 2015. С. 471–477.

4. Хлопов А. М. Формування дослідницької мотивації майбутніх інженерів – педагогів. *Наукові записки* : зб. наук. ст. / М-во освіти і науки України, Національний педагогічний ун-т імені М. П. Драгоманова. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2015. Вип. СХХІІ (122). С. 212–217.

5. Хлопов А. Використання диференціального числення у підготовці вчителя освітньої галузі «Технології». *Вища школа* : наук.-практ. вид. 2018. № 12 (173). С. 60–66.

6. Хлопов А. Застосування знань із дисципліни «Вища математика» для підготовки студентів освітньої галузі «Технології». *Вища школа* : наук.-практ. вид. 2020. № 6 (191). С. 35–40.

Інші видання

1. Хлопов А., Щербак О., Прокопенко В. Дослідження пружних і в'язких властивостей поліметилсилоксанів. *Збірник наукових праць викладачів, аспірантів, магістрантів і студентів фізико-математичного факультету Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка*. Полтава : АСМІ, 2014. С.147–148.

2. Хлопов А. М. Формування математичної грамотності майбутнього вчителя технологій при вивченні дисципліни “Вища математика”. *ScienceRise*. 2015. № 3(1). С. 63–66.

3. Хлопов А., Цвіркун Л., Прокопенко В., Тітаренко А. Термодинамічні величини в'язкої течії деяких кремнійорганічних рідин. *Збірник наукових праць викладачів, аспірантів, магістрантів і студентів фізико-математичного факультету Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка*. Полтава : АСМІ, 2015. С.106–107.

4. Хлопов А. М. Особливості формування технічної грамотності майбутнього вчителя освітньої галузі “Технології” при вивченні дисципліни “Вища математика”. *Smart and Young*. 2016. № 3. С. 43–46.

5. Хлопов А. М., Руденко О. П. В'язкість фторпохідних фенілметилсульфіду. *Збірник наукових праць викладачів, аспірантів, магістрантів і студентів фізико-математичного факультету Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка*. Полтава : Астрей, 2016. С. 118–121.

6. Хлопов А., Гетало А., Ніязов Р. Фізичні властивості одноатомних спиртів. *Збірник наукових праць викладачів, аспірантів, магістрантів і студентів фізико-математичного факультету / ПНПУ імені В. Г.*

Короленка ; редкол.: Ю. Д. Москаленко (голов. ред.) та ін. Полтава : Астроя, 2017. С. 133–134.

7. Хлопов А. М., Хорольський О. В., Руденко О. П. Роль властивостей розчинника у розбавлених розчинах полівінілового спирту. *Збірник наукових праць викладачів, аспірантів, магістрантів і студентів фізико-математичного факультету / ПНПУ імені В.Г. Короленка*. Полтава : Астроя, 2019. С. 102–104.

8. Хлопов А. Вплив елементів етнодизайну на формування математичної культури майбутнього вчителя освітньої галузі «Технології». *Етнодизайн у контексті українського національного відродження та європейської інтеграції*. Кн. 3 : зб. наук. пр. / редкол.: гол. ред. М. І. Степаненко, упорядн. і наук. ред. Є. А. Антонович, В. П. Титаренко та ін. Полтава : ПНПУ імені В.Г. Короленка, 2019. С. 454–457.

9. Хлопов А., Хорольський О. Температурно-концентраційна залежність ефективних радіусів макромолекул сироваткового альбуміну людини у водних розчинах. *Збірник наукових праць викладачів, аспірантів, магістрантів і студентів фізико-математичного факультету / ПНПУ імені В. Г. Короленка ; редкол. : Ю. Д. Москаленко (голов. ред.) та ін. Полтава : Астроя, 2020. С. 94–95.*

Матеріали конференцій (міжнародні конференції)

1. Хлопов А. М. Формування особистості сучасного студента засобами курсу “Безпека життєдіяльності”. *Безпека людини у сучасних умовах : VI Міжнар. наук.- метод. конф., м. Харків, 4–5 груд. 2014 р. Харків : Вид-во ТОВ “Щедра садиба плюс”, 2014. С. 303–306.*

2. Хлопов А. М., Займак А. М., Хорольський А. В. Диелектрические свойства водных растворов некоторых аминокислот. *Физика конденсированного состояния : материалы XXIV Междунар. науч.-практ. конф. аспирантов, магистрантов и студентов, г. Гродно, 21 апр. 2016 г. Гродно : ГрГУ им. Я. Купалы, 2016. С. 47–49.*

3. Хлопов А. М., Стеценко С. А., Руденко О. П. Акустичні властивості фенілдіфторметилсульфату та фенілтрифторметилсульфату. *Розвиток інноваційної діяльності в галузі технічних і фізико – математичних наук : тези доп. Міжнар. наук.–практ. конф., м. Миколаїв, 22–24 вер. 2016 р. Миколаїв : Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського, 2016. С. 77–79.*

4. Khlopov A. M., Zaymack O. M., Khorolskyi O. V. Low-frequency dependencies of electric properties of some primary alcohols. *Physics of Liquid Matter: Modern Problems : 7th International Conf., May 27–30, 2016. Kyiv : Taras Shevchenko National University of Kyiv; Bogolyubov Institute for Theoretical Physics of the National Academy of Sciences of Ukraine, 2016. P. 210.*

5. Хлопов А. М., Гетало А. Н., Займак А. М. О механизме вязкого течения в этаноле и 2,2,2-трифторэтанол-1. *Физика конденсированного состояния : материалы XXV междунар. науч.-практ. конф. аспирантов, магистрантов и студентов, Гродно, 20 апр. 2017 г. Гродно : ГрГУ им. Я. Купалы, 2017. С. 24–25.*

6. Хлопов А. М. Формування особистості вчителя освітньої галузі «Технології» засобами дисциплін «Безпека життєдіяльності» та «Цивільний захист». *Актуальні тенденції розвитку освіти, науки та технологій* : зб. Міжнар. наук.-практ. конф., присвяченої 55-річчю Навч.-наук. проф.-пед. ін-ту УПА, 19–20 жовт. 2017 р. Бахмут, 2017. С. 253–255.

7. Khlopov A. M., Zabashta Yu. F., Svechnikova O. S., Khorolskyi O. V. Viscometric Research of the Coil-Spiral Transition in Aqueous Collagen Solution. *Physics of Liquid Matter: Modern Problems* : Abstracts of 8th International Conf. May 18-22, 2018, Kyiv, Ukraine. Kyiv, 2018. P. 86.

8. Хлопов А. Використання презентаційних технологій у ярмарковій діяльності. *Сорочинський ярмарок – історична пам'ятка ярмаркування в Україні* : зб. тез Міжнар. наук.-практ. конф., присвяченої 20-ій річниці Проекту відродження Сорочинського ярмарку, 22 серп. 2018 р. / упоряд. і відповід. ред.: М. І. Степаненко, В. П. Титаренко, А. Ю. Цина. Полтава : ПНПУ імені В.Г. Короленка, 2018. С. 170–171.

9. Хлопов А. М., Стеценко С. А. Сравнение механизма вязкого течения полтавського бишофита и водного раствора хлорида магния. *Физика конденсированного состояния* : материалы XXVI междунар. науч.-практ. конф. аспирантов, магистрантов и студентов, Гродно, 19 апр. 2018 г. / ГрГУ им. Я. Купалы, физико-технический факультет ; редкол. : В. Г. Барсуков (гл. ред.) и др. Гродно : ГрГУ, 2018. С. 113–114.

10. Хлопов А. М. Формування компетентностей майбутнього вчителя при вивченні дисципліни «Працезохоронна діяльність». *Актуальні проблеми сучасного культурно-освітнього простору* : матеріали Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., м. Полтава, 6–7 листоп. 2019 р. Полтава, 2019. С. 145–147.

11. Близнюк М. М., Хлопов А. М., Титаренко В. М. Питання безпеки життєдіяльності як складової системи освіти для сталого розвитку суспільства. *Освіта для сталого розвитку на місцевому рівні* : матеріали зимової сесії Міжнародної Карпатської Школи, 12–16 лют. 2020 р. Косів : Наукове товариство імені Шевченка, 2020. С. 24–27.

12. Хлопов А. Застосування векторів у підготовці вчителя освітньої галузі «Технології». *Науково-дослідна робота в системі підготовки фахівців-педагогів у природничій, технологічній і комп'ютерній галузях* : матеріали VII Міжнар. наук.-практ. конф., м. Бердянськ, 19–20 вер. 2019 р. Бердянськ : БДПУ, 2019. С. 281–283.

13. Хлопов А. М., Хоменко Л. Г., Титаренко В. М. Безпека праці та навчання в умовах пандемії коронавірусу. *Соціально-трудова сфера в координатах нової економіки та глобальної соціоекономічної реальності: виклики, шляхи розвитку* : зб. тез доп. учасників Міжнар. наук.-практ. конф. ; 11–12 лист. 2020 р. Київ : КНЕУ, 2020. С. 333–336.

14. Хлопов А. Формування компетентностей майбутнього вчителя при вивченні дисципліни «Працезохоронна діяльність». *Актуальні проблеми сучасного культурно-освітнього простору* : зб. статей і матеріалів Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., 6–7 листоп. 2019 р. 2-ге вид. доп. та випр. Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2019. С. 145–148.

Матеріали конференцій (всеукраїнські конференції)

1. Хлопов А. М., Халітов В. І. Формування особистості студента засобами курсу “Безпека життєдіяльності” на сучасному етапі. *Інноваційні аспекти систем праці, захисту інтелектуальної власності* : матеріали Всеукр. наук.-практ. інтернет – конф., м. Полтава, 31 бер. 2016 р. Полтава : ПДАА, 2016. С. 60–63.

2. Хлопов А. М., Стеценко С. А., Хорольський О. В., Руденко О. П. Вплив атомів фтору на фізичні властивості органічних сполук. *Матеріали XXIV Укр. конф. з органічної хімії*, Полтава, 19–23 вер. 2016 р. Полтава : Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка, 2016. С. 253–254.

3. Хлопов А. М., Хомчак В. О., Хребтов О. Р. Гуманістична та здоров’язберігаюча спрямованість курсу «Охорона праці». *Здоров’я людини: теоретичні, практичні та методичні аспекти* : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., м. Полтава, 17 листоп. 2016 р. Полтава : Астроя, 2016. С. 250–252.

4. Хлопов А. М., Мисник М. Г. Здоров’язберігаюча спрямованість курсу «Основи охорони праці». *Інноваційні аспекти систем безпеки праці, захисту інтелектуальної власності* : зб. матеріалів II Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф., 29-30 бер. 2017 р. Полтава : Полтавська державна аграрна академія, 2017. Вип. 2. С. 33–36.

5. Хлопов А. М. Усунення природно-соціальних небезпек як засіб створення комфортного середовища проживання. *Формування здоров’язбережувальних компетентностей сучасної молоді: реалії та перспективи* : зб. наук. праць Всеукр. наук.-практ. конф., присвяченої Всесвітньому Дню цивільної оборони та Всесвітньому Дню охорони праці, Полтава, 27–28 квіт 2017 р. / упоряд., ред.: В. П. Титаренко, А. М. Хлопов. Полтава : ПНПУ, 2017. С. 11–15.

6. Хлопов А. М. Усунення соціальних небезпек як засіб створення комфортного середовища проживання людини. *Проблеми цивільного захисту населення та безпеки життєдіяльності: сучасні реалії України* : матеріали III Всеукр. заочної наук.-практ. конф. Київ : НПУ імені М.П. Драгоманова, 2017. С. 134–135.

7. Хлопов А. М., Мисник М. Г. Формування компетентностей при вивченні курсу «Основи охорони праці». *Інноваційні аспекти систем безпеки праці, захисту інтелектуальної власності* : зб. матеріалів III Всеукр. наук.-практ. конф., м. Полтава, 29–30 бер. 2018 р. Вип. 3. Полтава : ПДАА, 2018. С. 21–24.

8. Хлопов А. Формування ключових компетентностей при вивченні дисципліни «Працезахоронна діяльність». *Сучасні соціокультурні практики: компетентнісно-аксіологічний аспект* : зб. статей і матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф., присвяченої 10-літтю кафедри культурології та методики викладання культурологічних дисциплін ПНПУ імені В.Г. Короленка, 29–30 бер. 2018 р. Полтава : Астроя, 2018. С. 188–190.

9. Хлопов А. Використання елементів дизайну у формуванні особистості майбутнього фахівця професійної освіти. *Дизайн-освіта: проблеми та перспективи* : матеріали III Всеукр. наук.-практ. Інтернет-конф.,

присвяченої міжнародному Дню дизайнера, 11–12 квіт. 2018 р. Полтава: Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка, 2018. С. 209–214.

10. Хлопов А. М. Аспекти вивчення безпеки життєдіяльності у підготовці вчителя. *Проблеми цивільного захисту населення та безпеки життєдіяльності: сучасні реалії України* : матеріали IV Всеукр. заочної наук.-практ. конф., м. Київ, 20 квіт. 2018 р. Київ, 2018. С. 135–137.

11. Хлопов А. Формування математичної культури майбутнього вчителя освітньої галузі «Технології». *Актуальні проблеми технологічної, професійної освіти, культурології та дизайну* : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. з нагоди 40-річчя факультету технологій та дизайну Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка, 9-10 жовт. 2018 р. Полтава : Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г.Короленка, 2018. С. 166–172.

12. Хлопов А. М., Мороз В. Ю. Розвиток та формування ключових компетентностей при вивченні курсу «Основи охорони праці». *Проблеми цивільного захисту населення та безпеки життєдіяльності: сучасні реалії України* : матеріали V Всеукр. заочної наук.-практ. конф., 23–24 трав. 2019 р. Київ : НПУ імені М.П. Драгоманова, 2019. С. 148–150.

13. Хлопов А. М., Мисник М. Г. Формування компетентностей при вивченні курсу «Основи охорони праці». *Інноваційні аспекти систем безпеки праці, захисту інтелектуальної власності* : матеріали IV Всеукр. Наук.-практ. інтернет-конф., м. Полтава, 28–29 бер. 2019 р. Полтава : ПДАА, 2019. С. 38–41.

14. Хлопов А. Формування здоров'язбережувальних компетентностей майбутнього вчителя освітньої галузі «Технології». *Безпека життя і діяльності людини: теорія та практика* : збірник наук. праць Всеукр. наук.-практ. конф., присвяченої Всесвітньому Дню цивільної оборони та Всесвітньому Дню охорони праці. Полтава, 25–26 квіт. 2019 р. / упоряд., ред.: В. П. Титаренко, А. М. Хлопов. Полтава : ПНПУ, 2019. С. 4–7.

15. Хлопов А. М. Формування компетентностей з «цивільного захисту і працезахоронної діяльності» майбутнього вчителя освітньої галузі «Технології». *Інноваційні аспекти систем безпеки праці, захисту інтелектуальної власності* : зб. матеріалів V Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф., 26–27 бер. 2020 р. Вип. 5. Полтава : Полтавська державна аграрна академія, 2020. С. 69–72.

16. Хлопов А. М. Роль дисципліни «працезахоронна діяльність» у процесі підготовки вчителя освітньої галузі «технології». *Безпека життя і діяльності людини: теорія та практика* : зб. наук. праць Всеукр. наук.-практ. конф., присвяченої Всесвітнім Дням цивільної оборони та охорони праці, Полтава, 23–24 квіт. 2020 р. / упоряд., ред.: В. П. Титаренко, А. М. Хлопов. Полтава : ПНПУ імені В.Г. Короленка, 2020. С. 58–60.

Матеріали конференцій (Регіональні конференції)

1. Хлопов А. М. Вплив дисципліни «Основи охорони праці» на формування особистості майбутнього вчителя освітньої галузі «Технології». *Формування сучасного безпечного та здорового освітнього середовища:*

реалії та перспективи: зб. наук. праць Регіон. наук.-практ. конф., присвяченої Всесвітньому Дню цивільної оборони та Всесвітньому Дню охорони праці, Полтава, 3–4 трав. 2018 р. / упоряд., ред.: В. П. Титаренко, А. М. Хлопов. Полтава : ПНПУ, 2018. С. 15–18.